

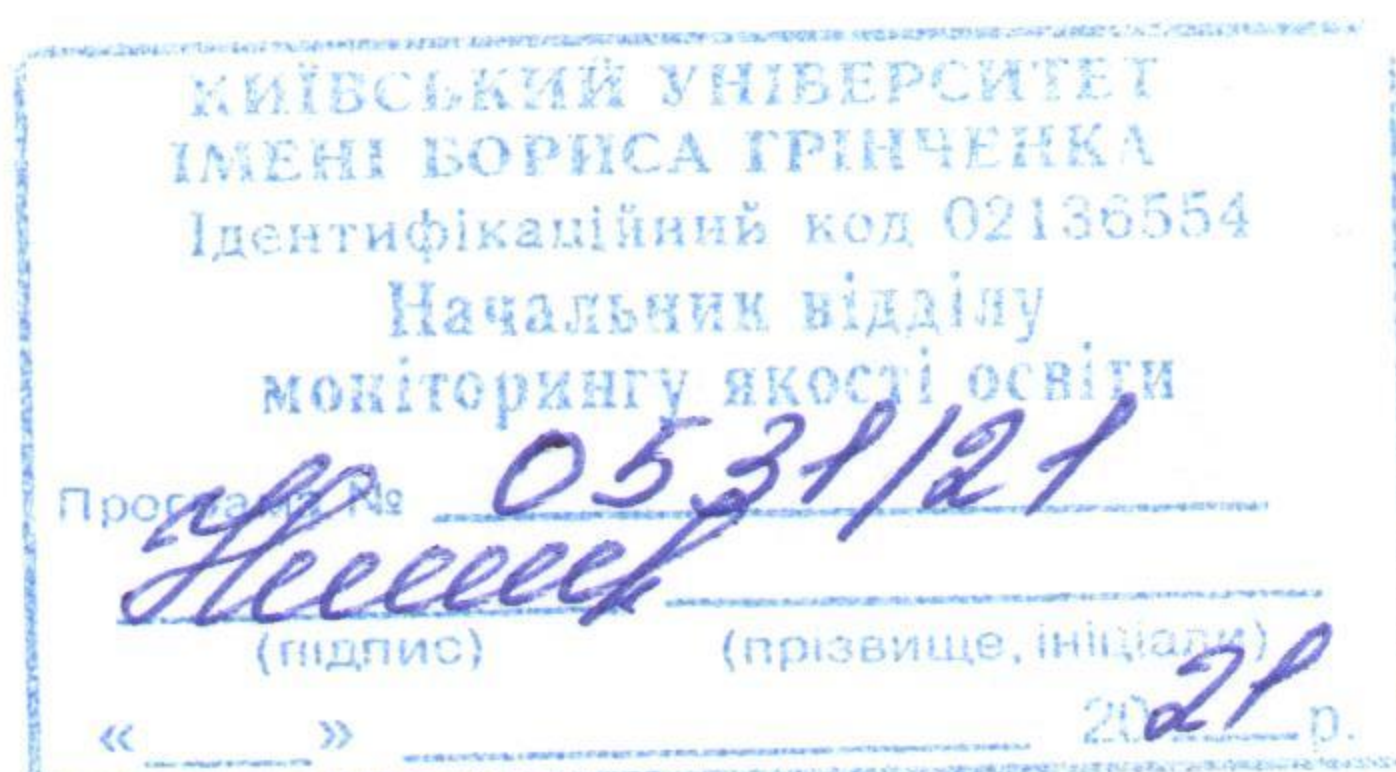
Київський університет імені Бориса Грінченка
Факультет інформаційних технологій та управління
Кафедра управління

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ОК 4 ОСВІТОЛОГІЯ І МЕТОДОЛОГІЯ
НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ**
для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня

спеціальності 073 Менеджмент
освітнього рівня другий / магістерський
освітньо-професійної програми 073.00.03 Управління закладом освіти
(за рівнями)

Київ – 2021

Розробники:

Гладкова Валентина Миколаївна, доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри управління Факультету інформаційних технологій та управління Київського
університету імені Бориса Грінченка

Викладачі:

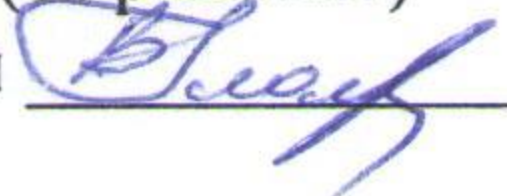
Гладкова Валентина Миколаївна, доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри управління Факультету інформаційних технологій та управління Київського
університету імені Бориса Грінченка

Робочу навчальну програму розглянуто і погоджено на засіданні
кафедри управління

Протокол від 27.08.2021 р. № 9

Завідувач кафедри Людмила ІЛЬІЧ

Робочу навчальну програму погоджено
з гарантом освітньо-професійної програми
073.00.03 Управління закладом освіти (за рівнями)

Гарант освітньо-професійної програми Валентина ГЛАДКОВА
27.08.2021 р.

Робочу навчальну програму перевірено
Заступник декана з науково-методичної
та навчальної роботи

30.08. 2021 р.

 Ірина МЕЛЬНИК

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), « ____ » _____ 20__ р., протокол № _____

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), « ____ » _____ 20__ р., протокол № _____

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), « ____ » _____ 20__ р., протокол № _____

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), « ____ » _____ 20__ р., протокол № _____

ЗМІСТ

1. Опис навчальної дисципліни	4
2. Мета та завдання навчальної дисципліни	4
3. Результати навчання за дисципліною	5
4. Структура навчальної дисципліни	6
5. Програма навчальної дисципліни	7
6. Контроль навчальних досягнень	9
7. Навчально-методична карта дисципліни «Освітологія і методологія науково-дослідницької діяльності»	16
8. Рекомендовані джерела	17
9. Додаткові ресурси	18

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання
	заочна
Вид дисципліни	обов'язкова
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Загальний обсяг кредитів / годин	4 / 120
Курс	6
Семестр	12
Кількість змістових модулів з розподілом:	4
Обсяг кредитів	4
Обсяг годин, в тому числі:	120
Аудиторні	16
Модульний контроль	8
Семестровий контроль	-
Самостійна робота	96
Форма семестрового контролю	залік

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Провідне місце в системі багатоступеневої підготовки і перепідготовки наукових і науково-педагогічних кадрів посідають заклади вищої освіти (ЗВО) України. У більшості з них створені наукові школи, спеціалізовані вчені ради із захисту докторських (кандидатських) дисертацій, магістратура, аспірантура, докторантура, система перепідготовки та підвищення кваліфікації кадрів. Знання методології, теорії, технології, методів та організації науково-дослідницької діяльності є базою для здобувачів вищої освіти.

Мета викладання **дисципліни** «Освітологія і методологія науково-дослідницької діяльності» – ознайомити студентів з процесами наукового дослідження, його структури, а також з індуктивним, гіпотезо-дедуктивним і системним методами дослідження; розвиток професійної компетентності менеджерів освіти на основі вивчення освітології як галузі міждисциплінарного наукового знання.

Завдання вивчення дисципліни – виробити у студентів вміння застосовувати нові методи соціально-гуманітарного дослідження, в основі яких знаходяться ідеї і принципи системного підходу, освітології, синергетики, акмеології та герменевтики, та сформувати загальні та фахові компетентності, що наведені в таблиці

<i>Загальні компетентності (ЗК)</i>	<i>ЗК1</i> – Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
	<i>ЗК4</i> – Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.
	<i>ЗК6</i> – Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
	<i>ЗК7</i> – Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
<i>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)</i>	<i>СК4</i> – Здатність до ефективного використання та розвитку ресурсів організації (закладу освіти).
	<i>СК7</i> – Здатність розробляти проекти, управляти ними, виявляти ініціативу та підприємливість.
	<i>СК9</i> – Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації (закладу освіти), приймати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію.

3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ

Програмні результати навчання дисципліни «Методологія досліджень» надані в нижченаведеній таблиці.

<i>ПРН-1</i> – критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління у непередбачуваних умовах.
<i>ПРН-2</i> – ідентифікувати проблеми в організації (закладі освіти) та обґрунтовувати методи їх вирішення.
<i>ПРН-4</i> – обґрунтовувати та управляти проектами, генерувати підприємницькі ідеї.
<i>ПРН-5</i> – планувати діяльність організації (закладу освіти) в стратегічному та тактичному розрізах.
<i>ПРН-6</i> – мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень у непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність.
<i>ПРН-10</i> – демонструвати лідерські навички та вміння працювати у команді, взаємодіяти з людьми, впливати на їх поведінку для вирішення професійних задач.

У студентів в результаті оволодіння навчальним матеріалом мають бути сформовані безпосередньо такі *компетентності*:

- *особистісні*:

здатність до самоаналізу;

толерантність, комунікативність та чемність;

ініціативність і відповідальність;

- *професійні*:

здатність застосовувати теоретичні та емпіричні методи дослідження;

здатність до планування науково-дослідних робіт;

здатність організовувати науково-дослідну роботу;

здатність до формування та обґрунтування наукових гіпотез;

здатність до оволодіння традиційними та сучасними інноваційними методами проведення досліджень;

здатність до оформлення результатів наукових досліджень та впровадження їх у практику;

здатність до інформаційного забезпечення процесу наукового дослідження;

здатність до наукового пізнання на основі системного, синергетичного підходів;

здатність до висвітлення наукових результатів, підготовки наукових публікацій.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тематичний план для заочної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					Самостійна
		Аудиторна:					
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль 1 Теоретичні основи новітніх інтегральних наук							
Тема 1.1. Освітологія як новітня інтегральна наука	28	2	2				24
Модульний контроль	2						
Разом	30	2	2				24
Змістовий модуль 2 Методологічні основи наукового дослідження							
Тема 2.1. Наукове дослідження та методика його виконання в освіті	28	2	2				24
Модульний контроль	2						
Разом	30	2	2				24
Змістовий модуль 3 Інформаційна база наукового дослідження							
Тема 3.1. Інформаційне забезпечення наукових досліджень	28	2		2			24
Модульний контроль	2						
Разом	30	2		2			24
Змістовий модуль 4 Організація наукового дослідження							
Тема 4.1. Магістерська робота як загальний підсумок науково-дослідної роботи	28	2		2			24
Модульний контроль	2						
Разом	30	2		2			24
Усього	120	8	4	4			96

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ НОВІТНІХ ІНТЕГРАЛЬНИХ НАУК

Тема 1.1. Освітологія як новітня інтегральна наука

Сутність та ознаки науки. Основні складові системи наукових знань: абстракції, принципи, наукові закони, теорія. Функції, мета, завдання науки. Основні елементи науки: об'єкт, суб'єкт, наукова діяльність суб'єкта.

Едукологія та освітологія як новітні інтегральні науки. Освітологія – витоки наукового напрямку. Історія становлення та розвитку освітології як наукового напрямку. Сфера освіти як синергетична система. Освітологія як галузь міждисциплінарного наукового знання.

Філософія освіти та її розвиток в Україні. Історія освіти та її значення для розвитку освітньої галузі. Освіта як соціальний інститут. Освіта як складова культури. Освіта як специфічний сегмент економічного сектору: механізми фінансування освітньої діяльності. Особливості менеджменту та маркетингу в сфері освіти. Освіта як специфічний сегмент правового сектору: юридичні особливості освітніх послуг. Характеристика освітньої статистики та глобальних рейтингів у сфері освіти. Освітні індикатори в міжнародному оцінюванні освітніх систем. Управління конкурентоспроможністю закладів освіти.

Змістовий модуль 2

МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

Тема 2.1. Наукове дослідження та методика його виконання в освіті

Системний характер наукового пізнання. Ідея як продукт людської думки, форма відображення дійсності. Наукове знання як складний об'єкт дослідження.

Методологія науки: сутність, мета. Методологічна основа наукового дослідження. Роль методу в науковому дослідженні. Методика наукового пізнання. Класифікація методів: формальні, змістовні, загальнофілософські, загальнонаукові, спеціально-наукові, дисциплінарні та міждисциплінарні.

Рівні наукового дослідження: емпіричний і теоретичний. Факти дійсності і наукові факти. Емпіричний рівень дослідження, його стадії. Теоретичний рівень дослідження. Побудова теоретичних знань.

Метод дослідження. Рівні наукового дослідження. Методи емпіричного дослідження спостереження. Вимоги до спостереження. Опис як пізнавальний підсумок спостереження. Порівняння, вимірювання, експеримент, їх особливості. Загальнологічні методи, що застосовуються на емпіричному і теоретичному рівнях дослідження. Методи теоретичних досліджень.

Змістовий модуль 3

ІНФОРМАЦІЙНА БАЗА НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

Тема 3.1. Інформаційне забезпечення наукових досліджень

Інформаційний підхід у методології пізнання. Наукова інформація та її джерела. Поняття наукової інформації. Види та вимоги до наукових видань: автореферат, дисертації, препринт, збірник наукових праць, матеріали наукової конференції, тези доповідей наукової конференції, науково-популярне видання.

Технологія роботи з науковою літературою. Особливості збирання, обробки та інтерпретації інформації.

Змістовий модуль 4

ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

Тема 4.1. Магістерська робота як загальний підсумок науково-дослідної роботи

Наукова проблема як форма наукового мислення. Процес постановки наукової проблеми. Основні принципи раціональної організації наукової діяльності. Творчий підхід дослідника. Наукове мислення. Плановість у науковій діяльності. Колективність наукової діяльності. Самоорганізація праці дослідника.

Дослідницька діяльність та правила проведення досліджень. Основні особистісні якості дослідника. Раціональність організації праці дослідника. Техніка спілкування, правила і прийоми, які використовуються для ділових контактів. Ведення власного архіву дослідника.

Етапи наукового дослідження. Обґрунтування наукової проблеми, вибір та формулювання теми дослідження. Суть проблеми, актуальність теми. Мета та конкретні завдання дослідження. Об'єкт і предмет дослідження. Вибір методів дослідження. Опис процесу дослідження. Формулювання висновків.

Магістерська робота як самостійна науково-дослідницька кваліфікаційна робота. Комплексні завдання, що вирішуються у роботі. Структура магістерської роботи. Вимоги до магістерської роботи. Технологія підготовки магістерської роботи. Захист магістерської роботи.

СЕМІНАРСЬКІ (ПРАКТИЧНІ) ЗАНЯТТЯ

Семінар 1.1

Тема. Едукологія та освітологія як новітні інтегральні науки.

Мета: Проаналізувати засади едукології та освітології як новітніх інтегральних наук.

Питання до обговорення:

1. Основні складові системи наукових знань: абстракції, принципи, наукові закони, теорія.
2. Функції, мета, завдання науки.
3. Основні елементи науки: об'єкт, суб'єкт, наукова діяльність суб'єкта.
4. Едукологія та освітологія як новітні інтегральні науки.
5. Історія становлення та розвитку освітології як наукового напрямку.
6. Освітологія як галузь міждисциплінарного наукового знання.
7. Філософія освіти та її розвиток в Україні.
8. Особливості менеджменту та маркетингу в сфері освіти.
9. Освітні індикатори в міжнародному оцінюванні освітніх систем.
10. Управління конкурентоспроможністю закладів освіти.

Семінар 2.1

Тема. Особливості наукових досліджень в освіті.

Мета: Проаналізувати сутність наукового дослідження та методики його виконання в різних галузях.

Питання до обговорення:

1. Системний характер наукового пізнання.
2. Наукове знання як складний об'єкт дослідження.
3. Методологічна основа наукового дослідження.
4. Методика наукового пізнання.
5. Класифікація методів дослідження: формальні, змістовні, загальнофілософські, загальнонаукові, спеціально-наукові, дисциплінарні та міждисциплінарні.

6. Методи емпіричного дослідження спостереження.
7. Рівні наукового дослідження: емпіричний і теоретичний.
8. Емпіричний рівень дослідження, його стадії.
9. Порівняння, вимірювання, експеримент, їх особливості.
10. Теоретичний рівень дослідження.

Практичне заняття 3.1

Тема: Технологія роботи з науковою літературою.

Мета: Ознайомитись із вимогами Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015 щодо приклади оформлення бібліографічного опису у списку використаних джерел.

Питання до обговорення:

1. Поняття наукової інформації.
2. Джерела наукової інформації.
3. Документальні джерела інформації та використання їх у наукових дослідженнях.
4. Методика роботи над друкованими літературними джерелами.
5. Особливості вторинної інформації та її пошук.
6. Методика пошуку першоджерел.
7. Оформлення результатів інформаційного пошуку.

Практичне завдання:

Відкоректувати бібліографічний опис наданого списку наукової літератури згідно вимог Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015.

Практичне заняття 4.1

Тема: Особливості підготовки магістерської роботи

Мета: Опанувати вміння оформлення вступної частини магістерської роботи.

Питання до обговорення:

1. Магістерська робота як самостійна науково-дослідницька кваліфікаційна робота.
2. Комплексні завдання, що вирішуються у магістерській роботі.
3. Структура магістерської роботи.
4. Вимоги до магістерської роботи.
5. Технологія підготовки магістерської роботи.
6. Захист магістерської роботи.

Практичне завдання:

З наданого орієнтованого переліку тем для магістерського дослідження вибрати 2 і для кожної з них сформулювати мету, завдання, об'єкт і предмет дослідження.

6. КОНТРОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Відвідування семінарських занять	1	1	1	1	1				
Відвідування практичних занять	1					1	1	1	1
Робота на семінарському занятті	10	1	10	1	10				
Робота на практичному занятті	10					1	10	1	10
Лабораторна робота (в тому числі допуск, виконання, захист)	10	робочою програмою не передбачені							
Виконання завдань для самостійної роботи	5	1	5	1	5	1	5	1	5
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25	1	25
Виконання ІНДЗ	30	робочою програмою не передбачено							
Разом		5	42	5	42	5	42	5	42
Максимальна кількість балів: 168									
Розрахунок коефіцієнта: 0,595									

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

Теми курсу	Завдання для самостійної роботи	Максимальна кількість балів за 1 виконане завдання
Змістовий модуль 1		
Теоретичні основи новітніх інтегральних наук	Розкрити зміст основних понять теми та перевести основну інформацію в мову таблиць, схем, графіків, або у вигляді презентації (вибір за бажанням).	5
Змістовий модуль 2		
Методологічні основи наукового дослідження	Розкрити зміст основних понять теми та перевести основну інформацію в мову таблиць, схем, графіків, або у вигляді презентації (вибір за бажанням).	5
Змістовий модуль 3		
Інформаційна база наукового дослідження	1. Види бібліографічної інформації. 2. Організації, які входять до складу Національної системи науково-технічної інформації України. 3. Можливості і обмеження сучасних інформаційних технологій.	5
Змістовий модуль 4		

Організація наукового дослідження	<ol style="list-style-type: none"> 1. Форми представлення результатів наукових досліджень. 2. Вимоги до структури наукових статей, встановлені вищою атестаційною комісією (ВАК) України. 3. Правила оформлення ілюстративного матеріалу (плакати, слайди). 4. Відмінність вимог до наукової доповіді та наукової статті. 5. Основні елементи наукового дослідження які необхідно виявити в процесі структуризації наукової статті. 	5
Разом:		20

Оцінювання самостійної здійснюється наприкінці вивчення кожного змістового модуля у формі перевірки 1-го виконаного завдання із наведеного переліку. Виконане завдання з переліку до кожного змістового модуля оцінюється в балах: від 1-го до 5-и балів.

Критерії оцінювання завдання для самостійного виконання:

Питання розкриті повністю	2 бали
За результатами розкриття питання надані висновки	2 бали
Наданий бібліографічний опис використаних літературних джерел (згідно діючих стандартів)	1 бал

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Модульний контроль здійснюється наприкінці вивчення кожного змістового модуля у формі модульної контрольної роботи. Студент в кожній контрольній роботі повинен виконати 2 завдання за тематикою змістового модуля. Кожна контрольна робота оцінюється в балах: від 1-го до 25-и балів.

Виконана робота завантажується студентом в систему MODLE в чітко визначені терміни; викладач перевіряє надіслані контрольні роботи та оцінює їх.

Максимальна оцінка за якісно виконану контрольну роботу – 25 балів.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи:

Обидва питання розкриті повністю	10 балів
За результатами розкриття питання надані висновки	10 балів
Наданий бібліографічний опис використаних літературних джерел (згідно діючих стандартів)	5 балів

Контрольна робота № 1 змістового модуля 1:

1. Сутність пізнання, його види: чуттєве і раціональне.
2. Форми мислення: поняття, судження, умовивід (висновок).
3. Сутність та мета наукового дослідження.
4. Рівні дослідження: теоретичний та емпіричний.
5. Теоретичні та прикладні наукові дослідження.
6. Едукологія та освітологія як новітні інтегральні науки. Порівняльний аналіз.
7. Історія становлення та розвитку освітології як наукового напрямку.
8. Сфера освіти як синергетична система.
9. Освітологія як галузь міждисциплінарного наукового знання.
10. Концепція освітології академіка В. О. Огнев'юка.

Контрольна робота № 2 змістового модуля 2:

1. Системний характер наукового пізнання. Ідея як продукт людської думки, форма відображення дійсності.
2. Наукове знання як складний об'єкт дослідження.
3. Методологічна основа наукового дослідження.
4. Роль методу в науковому дослідженні.
5. Класифікація методів: формальні, змістовні, загальнофілософські, загальнонаукові, спеціально-наукові, дисциплінарні та міждисциплінарні.
6. Рівні наукового дослідження: емпіричний і теоретичний.
7. Рівні наукового дослідження.
8. Методи емпіричного дослідження спостереження. Вимоги до спостереження. Опис як пізнавальний підсумок спостереження.
9. Порівняння, вимірювання, експеримент, їх особливості.
10. Загальнологічні методи, що застосовуються на емпіричному і теоретичному рівнях дослідження.

Контрольна робота № 3 змістового модуля 3:

1. Класифікація інформаційного забезпечення наукових досліджень.
2. Функції інформації: інформативна, стимулююча та орієнтуюча.
3. Організація збору практичної інформації.
4. Освітня інформація, її класифікація і призначення у науково-дослідному процесі.
5. Критерії, що характеризують освітню інформацію: синектика, семантика, прагматика.
6. Кодування освітньої інформації та використання її у науково-дослідному процесі.
7. Фактографічна інформація та використання її у науково-дослідному процесі.
8. Звітні і статистичні матеріали як важливе джерело інформації при проведенні наукових досліджень.
9. Літературні та наукові документи – один із найважливіших видів джерел дослідження.
10. Класифікація інформації, що міститься в наукових документах (залежно від способу представлення): сигнальна, релевантна, бібліографічна і нова (основна).

Контрольна робота № 4 змістового модуля 4:

1. Наукова проблема як форма наукового мислення. Процес постановки наукової проблеми.
2. Основні принципи раціональної організації наукової діяльності.
3. Плановість у науковій діяльності. Колективність наукової діяльності. Самоорганізація праці дослідника.
4. Дослідницька діяльність та правила проведення досліджень.
5. Етапи наукового дослідження. Обґрунтування наукової проблеми, вибір та формулювання теми дослідження.
6. Мета та конкретні завдання дослідження. Об'єкт і предмет дослідження.
7. Вибір методів дослідження.
8. Опис процесу дослідження. Формулювання висновків.
9. Магістерська робота як самостійна науково-дослідницька кваліфікаційна робота та її структура.
10. Вимоги до магістерської роботи. Технологія підготовки магістерської роботи. Захист магістерської роботи.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Семестровий контроль з дисципліни проводиться відповідно до навчального плану у вигляді семестрового заліку в терміни, встановлені графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеного робочою програмою дисципліни. Форма проведення семестрового контролю (усна, письмова, комбінована, тестування тощо), зміст і структура контрольних завдань, критерії оцінювання визначаються рішенням кафедри управління та зазначаються у робочій програмі навчальної дисципліни й доводяться до відома студентів на першому занятті.

Залік – це вид підсумкового контролю, при якому засвоєння студентом навчального матеріалу з дисципліни оцінюється на підставі результатів поточного та рубіжного модульного контролю.

Семестровий залік не передбачає обов'язкової присутності студента на заліковому заході.

Критерії та показники оцінювання результатів семестрового контролю наведені в таблиці до п. 6.1.

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю

1. Сутність та ознаки науки.
2. Основні складові системи наукових знань: абстракції, принципи, наукові закони, теорія.
3. Функції, мета, завдання науки.
4. Основні елементи науки: об'єкт, суб'єкт, наукова діяльність суб'єкта.
5. Форми мислення: поняття, судження, умовивід (висновок).
6. Сутність та мета наукового дослідження.
7. Рівні дослідження: теоретичний та емпіричний.
8. Едукологія та освітологія як новітні інтегральні науки.
9. Освітологія – витоки наукового напрямку.
10. Історія становлення та розвитку освітології як наукового напрямку.
11. Сфера освіти як синергетична система.
12. Освітологія як галузь міждисциплінарного наукового знання.
13. Філософія освіти та її розвиток в Україні.
14. Особливості менеджменту та маркетингу в сфері освіти.
15. Теоретичні та прикладні наукові дослідження.
16. Етапи дослідницької роботи.
17. Сутність концепції дослідження.
18. Мета, об'єкт, предмет дослідження.
19. Наукова проблема. Обґрунтування актуальності проблеми.
20. Наукова новизна, її функції. Теоретична та практична значущість.
21. Системний характер наукового пізнання.
22. Ідея як продукт людської думки, форма відображення дійсності.
23. Наукове знання як складний об'єкт дослідження.
24. Методологічна основа наукового дослідження.
25. Роль методу в науковому дослідженні. Методика наукового пізнання.
26. Класифікація методів: формальні, змістовні, загальнофілософські, загальнонаукові, спеціально-наукові, дисциплінарні та міждисциплінарні.
27. Рівні наукового дослідження: емпіричний і теоретичний.
28. Факти дійсності і наукові факти.
29. Емпіричний рівень дослідження, його стадії.

30. Теоретичний рівень дослідження. Побудова теоретичних знань.
31. Рівні наукового дослідження.
32. Методи емпіричного дослідження спостереження. Вимоги до спостереження. Опис як пізнавальний підсумок спостереження.
33. Порівняння, вимірювання, експеримент, їх особливості.
34. Загальнологічні методи, що застосовуються на емпіричному і теоретичному рівнях дослідження.
35. Методи теоретичних досліджень.
36. Інформаційний підхід у методології пізнання.
37. Наукова інформація та її джерела. Поняття наукової інформації.
38. Види та вимоги до наукових видань: автореферат, дисертація, препринт, збірник наукових праць, матеріали наукової конференції, тези доповідей наукової конференції, науково-популярне видання.
39. Технологія роботи з науковою літературою.
40. Особливості збирання, обробки та інтерпретації інформації.
41. Наукова проблема як форма наукового мислення. Процес постановки наукової проблеми.
42. Основні принципи раціональної організації наукової діяльності.
43. Творчий підхід дослідника. Наукове мислення.
44. Плановість у науковій діяльності.
45. Колективність наукової діяльності.
46. Самоорганізація праці дослідника.
47. Дослідницька діяльність та правила проведення досліджень.
48. Основні особистісні якості дослідника.
49. Раціональність організації праці дослідника.
50. Техніка спілкування, правила і прийоми, які використовуються для ділових контактів.
51. Ведення власного архіву дослідника.
52. Етапи наукового дослідження.
53. Обґрунтування наукової проблеми, вибір та формулювання теми дослідження.
54. Суть проблеми, актуальність теми.
55. Мета та конкретні завдання дослідження.
56. Об'єкт і предмет дослідження.
57. Вибір методів дослідження.
58. Опис процесу дослідження.
59. Формулювання висновків.
60. Магістерська робота як самостійна науково-дослідницька кваліфікаційна робота.
61. Структура магістерської роботи.
62. Вимоги до магістерської роботи.
63. Технологія підготовки магістерської роботи.
64. Захист магістерської роботи.

6.6. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90 – 100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов’язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. Навчально-методична карта дисципліни «Методологія досліджень»

Разом: 120 год., лекції – 8 год., семінарські – 4 год., практичні заняття – 4 год., самостійна робота – 96 год., модульний контроль – 8 год., поточні консультації – 14 год., залік – 2 год.

Змістові модулі	Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Змістовий модуль 3	Змістовий модуль 4
Назва модуля	Теоретичні основи новітніх інтегральних наук	Методологічні основи наукового дослідження	Інформаційна база наукового дослідження	Організація наукового дослідження
Кількість балів за модуль	42 балів	42 балів	42 балів	42 балів
Лекції	Освітологія як новітня інтегральна наука 1 бал	Наукове дослідження та методика його виконання в освіті 1 бал	Інформаційне забезпечення наукових досліджень 1 бал	Магістерська робота як загальний підсумок науково-дослідної роботи 1 бал
Теми семінарських (практичних) занять	Теоретичні (освітологічні) засади конкурентоспроможності сучасних закладів освіти (семінар) (11 балів)	Особливості наукових досліджень в освіті (семінар) (11 балів)	Технологія роботи з науковою літературою (практичне заняття) (11 балів)	Особливості підготовки магістерської роботи (практичне заняття) (11 балів)
Самостійна робота	24 год. 5 балів	24 год. 5 балів	24 год. 5 балів	24 год. 5 балів
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 1 (25 балів)	Модульна контрольна робота 2 (25 балів)	Модульна контрольна робота 3 (25 балів)	Модульна контрольна робота 4 (25 балів)
Підсумковий контроль	ПМК у формі заліку			

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Основна (базова):

1. Бірта Г. О., Бургу Ю.Г. Методологія і організація наукових досліджень [Текст] : *навчальний посібник*. Міністерство освіти і науки України, ВНЗ УКООПСПЛКИ «Полтавський університет економіки і торгівлі (ПУЕТ)». Київ : Центр учбової літератури, 2017. 142 с.
2. Вступ до освітології: *Навчальний посібник / Упорядники: В. О. Огнев'юк, С. О. Сисоєва*. Київ: ВП «Едельвейс», Київ, 2017. 382 с.
3. Григорук П. М., Хрущ Н.А. Методологія і організація наукових досліджень [Текст] : *навчальний посібник*. Хмельницький національний університет. Київ : Кондор, 2017. 206 с.
4. Ковальчук В. В., Моїсєєв Л.М. Основи наукових досліджень : *навчальний посібник* .Київ : Професіонал, 2008. 239 с.
5. Костюкевич В. М. та ін. Основи науково-дослідної роботи здобувачів вищої освіти за ступенями магістра та доктора філософії (спеціальність: 017. Фізична культура і спорт) [Текст] : *навчальний посібник*. Київ : КНТ, 2018. 634 с.
6. Краус Н. М. Методологія та організація наукових досліджень : навчально-методичний посібник з кредитно-модульної системи організації навчального процесу для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр» для всіх економічних спеціальностей. Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка, Кафедра економічної теорії та регіональної економіки. Полтава : Оріяна, 2012. 182 с.
7. Крушельницька О. В. Методологія та організація наукових досліджень : *навчальний посібник*. Київ : Кондор, 2006. 204 с.
8. Кузьменко О.М. Поняття «едукологія» та «освітознавство» в контексті розвитку освітології. *Освітологія: витоки наукового напрямку*, 2012. С. 186–199. URL: <http://elibrary.kubg.edu.ua/7326/>.
9. Мальська М. П., Пандяк І.Г. Організація наукових досліджень : *навчальний посібник*. Міністерство освіти і науки України, Львівський національний університет імені Івана Франка. Київ : Центр учбової літератури, 2017. 135 с.
10. Никитенко В. Н. Эдукология – новое понимание миссии образования в природно-социальных системах. *Региональные проблемы*. 2011. Том 14, № 1. С. 109–113.
11. Огнев'юк В. О., Сисоєва С.О. Науковий напрям інтегрованого дослідження сфери освіти – освітологія. *Креативна педагогіка*. Вип. 5. Вінниця, 2012. 108 с.
12. Основи методології та організації наукових досліджень [Текст] : *навчальний посібник* для студентів, курсантів, аспірантів, ад'юнктів / Міністерство освіти і науки України, Київський національний університет імені Тараса Шевченка ; за ред. А. Є. Конверський. Київ : Центр учбової літератури, 2016. 352 с.
13. Основи методології та організації наукових досліджень : навч. посіб. для студ., курс., аспір., ад'юнктів / за ред. А.Є. Конверського ; МОН України, КНУ ім. Т.Шевченка. Київ : ЦУЛ, 2010. 351 с.
14. Основи наукових досліджень : навч. підручник / Нац. академія пед. наук України, Університет менеджменту освіти. Київ : Педагогічна думка, 2012. 143 с.
15. Освітологія: хрестоматія: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / Укладачі: Огнев'юк В. О., Сисоєва С. О. К.: ВП «Едельвейс», 2013. 728 с.
16. Освітологія: витоки наукового напрямку: *Монографія* / За ред. В. О. Огнев'юка; Авт. кол.: В. О. Огнев'юк, С. О. Сисоєва, Л. Л. Хоружа, І. В. Соколова, О. М. Кузьменко, О. О. Мороз. К.: ВП «Едельвейс», 2012. 336 с.
17. Освітологія: фахова підготовка. *Навчально-методичний посібник* за редакцією В.О. Огнев'юка. Київ, КБГУ, 2014. 612 с.
18. Пахотін К. Про едукологічні дослідження у вищій школі. URL: <http://blog.liga.net/user/pakhotin/article/14842>.

19. Сисоєва С. О. Освітологія – науковий напрям інтегрованого пізнання освіти. *Педагогіка. Наукові праці*. 2011. Вип. 141. Том 153. С. 5 – 11.
20. Філіпенко А. С. Основи наукових досліджень : конспект лекцій. Київ : Академвидав, 2005. 208 с.
21. Цехмістрова Г. С. Методологія та організація наукових досліджень [Текст] : навчальний посібник / Г. С. Цехмістрова. - 2-ге вид., допов. – Київ : Слово, 2012.
22. Сисоєва С. О. Методологія науково-педагогічних досліджень : підручник для магістрів спец. «Педагогіка вищої школи» / С. О. Сисоєва, Т. Є Кристопчук. – Рівне : Волинські обереги, 2013. – 359 с.

Додаткова:

23. Демківський А. В. Основи методології наукових досліджень [Текст] : навч. посібн. / А. В. Демківський, П. І. Безус. – К. : Акад. муніцип. упр., 2012. – 276 с.
24. Методологія наукових досліджень [Текст] : навч. посібн. / В. П. Волков, М. А. Подригало, О. П. Кравченко та ін. ; Харк. нац. автомоб.-дорож. ун-т та ін. – Луганськ : СНУ, 2009. – 351 с.
25. Пушкар А. И. Основы научных исследований и организация научно-исследовательской деятельности: учебн. пособ. / А. И. Пушкар, Л. В. Потрашкова. – Х. : Изд. ИНЖЕК, 2006. – 289 с.
26. Толочко С. Едукологія та освітологія: актуальність розвитку в умовах реформування освіти в Україні. *Наукові записки БДПУ. Серія: Педагогічні науки*. Вип.2. Бердянськ: БДПУ, 2018. с.179-191. (<http://bdpu.org/pedagogy/ua/>)
27. Чупріна Н. В. Методологія сучасних наукових досліджень [Текст] : навч. посібн. для студ. вищ. навч. закл. / Н. В. Чупріна ; Київ. нац. ун-т технологій та дизайну. – К. : КНУТД, 2009. – 246 с.
28. Юринець В. Є. Методологія наукових досліджень [Текст] : навч. посібн. / В. Є. Юринець ; Львів. нац. ун-т ім. І. Франка. – Львів : ЛНУ, 2011. – 179 с.

Ресурси мережі Інтернет

29. Методологія науки URL : <http://www.inter-pedagogika.ru>.
30. Методологія науки – Fajr URL : sites.google.com/site/fajrru/Home/scientific.
31. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського URL : <http://www.nbuv.gov.ua>.
32. Національна парламентська бібліотека України URL : <http://www.nplu.kiev.ua>.

9. ДОДАТКОВІ РЕСУРСИ

1. Онлайн-бібліотека видавництва «Центр учбової літератури»
<https://library.kubg.edu.ua/informatsiya/oholoshennia/450-vidkryto-dostup-do-onlain-biblioteky-vydavnytstva-tsentru-uchbovoi-literatury.html>
2. Бібліотека Alpina Digital. Вхід з логіна та пароля бібліотеки
<https://library.kubg.edu.ua/informatsiya/oholoshennia/474-testovyi-dostup-do-korporatyvnoi-biblioteky-alpina-digital.html>